СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЛАНДШАФТІВ

спеціальність	Е2 Екологія	обов’язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Екологія	факультет	біотехнологій
освітній рівень	другий (магістерский)	кафедра	екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

ЧУПРИНА ЮЛІЯ ЮРІЇВНА

Вища освіта – Харківський національний університет ім. В.В. Докучаєва, спеціальність 202 Захист рослин;
Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут", спеціальність 162 Біотехнології та біоінженерія
Науковий ступень – доктор PhD за спеціальністю 101 Екологія
Вчене звання – доцент
Досвід роботи – більше 7 років
Показники професійної активності з тематики курсу:
авторка більше 10 навчально-методичних розробок;
співавторка 8 навчальних посібників;
учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	+380507057016	електронна пошта	rybchenko_yuliya@ukr.net	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	**формування у здобувачів системи сучасних теоретичних знань і практичних навичок щодо закономірностей функціонування, трансформації та відновлення ландшафтів, принципів їх екологізації та підвищення стійкості до антропогенних і природних чинників.**
Формат	**лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота**
Обсяг і форми контролю	**4 кредити ECTS (120 годин): 16 годин лекції, 16 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий; контроль – залік.**
Вимоги викладача	**вчасне виконання завдань, активність, командна робота**

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	**Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо запобігання деградації та відновлення ландшафтів.** **Здатність застосовувати сучасні концепції та принципи ландшафтної екології для оцінювання стану природних і антропогенно трансформованих територій.** **Здатність аналізувати структуру, функціонування та просторову організацію ландшафтів.** **Здатність оцінювати рівень антропогенної трансформації та екологічну стійкість ландшафтів.** **Здатність визначати основні види деградації ландшафтів та оцінювати їх екологічні наслідки.** **Здатність оцінювати вплив землекористування, урбанізації, промислової діяльності та інших антропогенних чинників на ландшафтні системи.** **Здатність розробляти заходи щодо оптимізації структури ландшафтів та збалансування різних видів землекористування.** **Здатність застосовувати принципи екологічної мережі та ландшафтно-екологічного планування.**	**Програмні результати навчання**	**Аналізувати структуру, функціонування та просторову організацію природних і антропогенно трансформованих ландшафтів.** **Оцінювати рівень антропогенної трансформації та екологічної стійкості ландшафтів.** **Визначати основні чинники деградації ландшафтів та прогнозувати їх екологічні наслідки.** **Оцінювати вплив різних видів землекористування на компоненти ландшафтних систем.** **Застосовувати сучасні методи ландшафтно-екологічного аналізу для оцінювання стану територій.** **Визначати пріоритетні території для збереження природного різноманіття та екологічної стабілізації.** **Обґрунтовувати оптимальну структуру ландшафтів з урахуванням природних, соціальних та господарських чинників.** **Розробляти заходи щодо відновлення деградованих та порушених ландшафтів.** **Застосовувати принципи екологічної мережі та ландшафтно-екологічного планування.** **Обґрунтовувати природоорієнтовані рішення для підвищення екологічної стійкості територій.**

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)					
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЛАНДШАФТІВ.					
Лекція 1.	**Ландшафт як об'єкт екологізації та управління**	**Практичне заняття 1**	**Аналіз структури природного та антропогенного ландшафту**	**Самостійна робота**	**Історичні етапи розвитку ландшафтної екології та концепції екологічної оптимізації територій.** **Мозаїчність ландшафтів та її значення для підтримання біорізноманіття.** **Фрагментація природних оселищ та її екологічні наслідки.** **Екологічні бар'єри та порушення міграційних шляхів живих організмів.** **Вплив урбанізації на природну структуру прилеглих ландшафтів.** **Екологічні наслідки надмірної розораності територій.**
Лекція 2.	**Антропогенна трансформація та стійкість ландшафтів**	**Практичне заняття 2**	**Розрахунок показників антропогенної трансформації території**		
Лекція 3.	**Ландшафтно-екологічне зонування та оцінювання стану територій**	**Практичне заняття 3**	**Ландшафтно-екологічне зонування території**		
Лекція 4.	**Екологічна оптимізація структури ландшафтів**	**Практичне заняття 4**	**Оцінювання екологічної стійкості ландшафту**		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. НАПРЯМИ, ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ЛАНДШАФТІВ					
Лекція 5.	**Екологічна мережа як основа просторової екологізації територій**	**Практичне заняття 5**	**Проєктування елементів екологічної мережі території**	**Самостійна робота**	**Ландшафтно-екологічні принципи формування міських зелених просторів.** **Відновлення річкових долин як напрям екологічної ревіталізації територій.** **Екологічні наслідки кар'єрної діяльності та перспективи повторного використання порушених земель.** **Екологічна роль лісосмуг у формуванні стійких агроландшафтів.** **Відновлення водно-болотних угідь як інструмент регулювання водного режиму територій.**
Лекція 6.	**Відновлення та ревіталізація деградованих ландшафтів**	**Практичне заняття 6**	**Розроблення проєкту відновлення деградованої території**		
Лекція 7	**Природоорієнтовані рішення в екологізації ландшафтів**	**Практичне заняття 7**	**Обґрунтування природоорієнтованих рішень для конкретної території**		
Лекція 8	**Кліматично стійкі ландшафти та стратегічне управління територіями**	**Практичне заняття 8**	**Розроблення програми екологізації ландшафту**		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Бойчук Ю.Д., Солошенко Е.М., Бугай О.В. Екологія і охорона навколишнього середовища: Навчальний посібник. 3-тє вид., випр. і доп. Суми: ВТД «Університетська книга». К.: Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2011. 302 с.

2. Охорона та раціональне використання природних ресурсів і рекультивація земель: Навч. посібник / П. П. Надточій, Т. М. Мислива, В. В. Морозов та ін.; За заг. ред. П. П. Надточія, Т. М. Житомир: Державний агроекологічний університет, 2017. 420 с.

3. Коваленко Г. Д. Основи екології: навч. посібн. / Г. Д. Коваленко, Г. С. Попенко. Х.: Вид. ХНЕУ, 2016. 228 с.

4. Шматько В.Г., Нікітін Ю.В. Екологія та організація природоохоронної діяльності: навч. посіб. К.: КНТ, 2018. 303 с

Методичне забезпечення

1. Дорогунцов С. І. Екологія: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни/ 3-те вид.. Київ: КНЕУ, 2016. 104 с

2. Потіш А. Ф. Екологія: основи теорії і практикум: Навчальний посібник. Львів: Новий світ-2010, 2003. 296 с.

3. Сухарев С.М. Основи екології та охорони довкілля: Навчальний посібник/ С.М. Сухарев, С.Ю. Чундак, О.Ю. Сухарева. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 394 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	**A**	відмінно	зараховано
82–89	**B**	добре	
74–81	**C**		
64–73	**D**	задовільно	
60–63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	**F**	незадовільно з обов’язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.